

Vadlīnijas par dīkstāves pabalstu piešķiršanu

Kur pieejams iesniegums dīkstāves pabalsta pieprasīšanai?	Iesniegums dīkstāves pabalsta pieprasīšanai pieejams VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmas (turpmāk – EDS) sadaļā “Sarakste ar VID”. VID mājas lapā ir pieejams informatīvais materiāls “ Kā elektroniski iesniegt dokumentu “Iesniegums dīkstāves pabalstam” ”.
Kādi vēl dokumenti darba devējam jāiesniedz, lai tā darbinieks saņemtu pabalstu?	Darba devējam jāiesniedz tikai iesniegums. Iesniegumā jānorāda noteikumu 7.punktā noteiktā informācija: krīzes skartā darba devēja nosaukums un nodokļu maksātāja reģistrācijas numurs; - dīkstāves periods; - pamatojums par darbinieka dīkstāves iestāšanos saistībā ar apstākļiem, ko krīzes ietekmē radījis darba devējs (sniedz informāciju par krīzes izraisītiem apstākļiem, kuru dēļ darba devējs radījis darbinieka dīkstāvi); - informācija par darbinieku, kuram ir iestājusies dīkstāve (darbinieka vārdu, uzvārdu, personas kodu, dīkstāves periodu un kontu, kas atvērts kredītiestādē vai pie maksājumu pakalpojuma sniedzēja Latvijā); - apliecinājums, ka darbinieks, par kuru tiek pieprasīts dīkstāves pabalsts, nav darba nespējas periodā un mēneša laikā pēc pieteikuma iesniegšanas darbinieks netiks atlaists pēc darba devēja iniciatīvas. Ja iesnieguma izskatīšanas laikā būs nepieciešami kādi papildus paskaidrojumi vai dokumenti, VID darbinieks EDS vai telefoniski sazināsies ar darba devēju.
Ņemot vērā, ka uzņēmums nodarbojas ar dažādu pakalpojumu sniegšanu, vai ir akceptējams, ka no apgrozījuma tiek izdalīti ēdināšanas pakalpojumi un uz to tiks attiecināti atvieglojumi, t.sk., šajā jomā nodarbinātajiem tiks izmaksāts darbinieku dīkstāves atbalsts?	Lai noteiktu, vai darba devējs ir tiesīgs pieteikties dīkstāves pabalstam, ir jāsalīdzina visi attiecīgā perioda ieņēmumi no saimnieciskās darbības, neizdalot atsevišķas nozares. Turklāt jāņem vērā, ka samazinājumam vismaz 30% apmērā jābūt martā visa mēneša ietvaros, nevis tikai no ārkārtas situācijas izsludināšanas. Dīkstāves pabalsts 75% apmērā pienākas jebkuram dīkstāvē esošam darbiniekam, ja darba devējs un darbinieks atbilst noteikumos noteiktajiem kritērijiem.
Vai uzņēmums var pieteikt dīkstāvi arī darbiniekam - uzņēmuma grāmatvedim, ja uz dīkstāves periodu tiek slēgts viss uzņēmums? Kas notiek ar atskaišu gatavošanu?	Uzņēmums dīkstāves pabalsta piešķiršanai drīkst tos darbiniekus, kuriem ir iestājusies dīkstāve. Ja grāmatvedis joprojām sagatavo VID un citās institūcijās iesniedzamās deklarācijas un pārskatus, tad nevar uzskatīt, ka grāmatvedim ir iestājusies dīkstāve. Likums “Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību” nosaka kādu pārskatu sniegšanas termiņi ir pagarināti.

Kā VID pārbaudīs, vai patiešām ieņēmumi samazinājušies par vismaz 30% ?	Sagatavojot iesniegumu, darba devējam pašam jānorāda ieņēmumu samazinājums, kā arī pamatojums, kādā tieši veidā tas iestājies. VID šo informāciju izvērtēs, ņemot vērā VID informācijas sistēmās uzkrātos datus (tai skaitā – PVN deklarāciju informāciju, MUN pārskatu informāciju, utt.)
Ja uzņēmums 12 mēnešus nav veicis saimniecisko darbību, vai pienākas dīkstāves pabalsts?	Dīkstāves pabalsts šādā gadījumā nepienākas.
Kā noformēt dīkstāvi darbiniekiem, ja piespiedu kārtā vai brīvprātīgi uzņēmumam ir samazināts darba laiks (veikals nestrādā pilnu darba laiku)?	Dīkstāves pabalsts nepienākas gadījumos, ja darbinieki strādā samazinātu darba laiku.
Vai un kādu atbalstu var saņemt daudzozaru uzņēmums, kuram tikai daļēji apturēta darbība, piemēram, apturēta ēdināšanas pakalpojumu sniegšana 50 % apmērā?	Dīkstāves pabalsts pienākas tikai tiem darbiniekiem, kuri ir dīkstāvē. Ja darbinieki strādā samazinātu darba laiku, pabalsts nepienākas.
Vai darbinieki, kurus varētu nodarbināt katru otro nedēļu (atsevišķās struktūrvienībās būtu nepieciešamas dežūras) arī var saņemt dīkstāves pabalstu par nedēļām, kad nav nodarbināti?	Ja darbiniekus nodarbina katru otro nedēļu, tā nav dīkstāve, bet viņiem ir samazināts darba laiks. Šādos gadījumos dīkstāves pabalsts nepienākas. Dīkstāves pabalsti pienākas tiem darbiniekiem, kuri vispār nestrādā krīzes dēļ, nevis strādā samazinātu darba laiku.
Ņemot vērā to, ka uzņēmumā ir katastrofāli samazinājies apgrozījums. Vai dīkstāves pabalstu ir iespējams pieprasīt daļai darbinieku, vai kafejnīcai ir jābūt pilnībā aizvērtai.	Dīkstāves pabalstu var pieprasīt par tiem darbiniekiem, kuri ir dīkstāvē.
Vai uzņēmums drīkst izmaksāt dīkstāves laikā algu darbiniekiem par periodu no 1 līdz 14. martam?	Dīkstāves periods saistībā ar Covid-19 izraisīto krīzi, ir terminēts laikposms, kas sākas 2020.gada 14.martā, tādejādi par nostrādāto darba laiku pirms šī datuma var izmaksāt darba algu.
Ja par darbinieku – nerezidentu nodokļi tiek maksāti ārzemēs, vai šāds darbinieks arī saņems pabalstu?	Dīkstāves pabalstu šādiem darbiniekiem nepiešķirs.

<p>Kā rīkoties darba devējam, ja pēc iesnieguma iesniegšanas darbinieks, kurš bija iekļauts iesniegumā, paziņoja, ka vēlas pārtraukt darba attiecības. Vai pastāv iespēja iesniegumu atsaukt, lai precizētu datus par darbiniekiem, kuriem tiek lūgts dīkstāves pabalsts?</p>	<p>Darba devējam iesniegumā jāapliecina, ka darbinieks, par kuru tiek pieprasīts dīkstāves pabalsts, nav darba nespējas periodā un mēneša laikā pēc pieteikuma iesniegšanas darbinieks netiks atlaists pēc darba devēja iniciatīvas. Gadījumos, ja darba ņēmējs pārtrauc darba tiesiskās attiecības pēc darbinieka iniciatīvas, iesniegtais iesniegums nav jāprecizē, bet darba devējam jāiesniedz VID pārskats “Ziņas par darba ņēmēju”, uzrādot kodu par darba attiecību pārtraukšanu. Šādā gadījumā darbiniekam dīkstāves pabalstu nepiešķirs.</p>
<p>Ja darbinieks jau ir norīkots bezalgas atvaļinājumā, vai varēs ar atcelt bezalgas atvaļinājumu un atzīt attiecīgo periodu par dīkstāvi? Puses jau tieši tādēļ vienojās par bezalgas atvaļinājumu, ka uzņēmumam nav darba.</p>	<p>Dīkstāves pabalstu varēs pieprasīt pēc bezalgas atvaļinājuma beigām, ja sakarā ar Covid19 izplatību sāksies dīkstāve.</p>
<p>Vai mikrouzņēmumu nodokļa (turpmāk – MUN) statusa uzņēmuma darbiniekiem tiks izmaksāts pabalsts?</p>	<p>Ja MUN ieņēmumi no saimnieciskās darbības 2020.gada martā vai aprīlī ir samazinājušies vismaz par 30 procentiem, salīdzinot ar 2019.gada attiecīgo mēnesi, arī MUN statusa uzņēmuma darbiniekiem, izpildoties noteikumos noteiktiem kritērijiem, ir tiesības saņemt dīkstāves pabalstu.</p>
<p>Vai dīkstāves pabalstu var saņemt darbinieki, kuri strādā mikrouzņēmumā vai pie individuālā komersanta?</p>	<p>Dīkstāves pabalsta pieteikumu par saviem darbiniekiem var iesniegt gan mikrouzņēmumu nodokļa maksātāji, gan individuālie komersanti.</p>
<p>Vai biedrību darbiniekiem pienākas dīkstāves pabalsts?</p>	<p>Dīkstāves pabalstu piešķir to biedrību darbiniekiem, kuru darba devējiem izpildās nosacījumi attiecībā uz krīzes skarto darba devēju. Vērtējot, vai biedrību darbiniekiem tiek piešķirts dīkstāves pabalsts, ņem vērā vai biedrība veic saimniecisko darbību, kāds ir saimnieciskās darbības veids, kāds ir saimnieciskās darbības īpatsvars biedrības darbībā. Ja biedrības ieņēmumus veido pārsvarā ziedojumi, dāvinājumi, dotācijas – dīkstāves pabalst netiek piešķirts.</p>
<p>Vai var pieteikt un kā var pieteikt atbalstu tie veikali, kurus tagad slēdz, bet atskatoties uz rādītājiem, kopējais apgrozījuma kritums nesasniedz 30% apmēru?</p>	<p>Ja ieņēmumi no saimnieciskās darbības 2020.gada martā vai aprīlī ir samazinājušies vismaz par 30 procentiem, salīdzinot ar 2019.gada attiecīgo mēnesi, var iesniegt iesniegumu dīkstāves pabalsta piešķiršanai. VID par dīkstāves pabalsta piešķiršanu lems atbilstoši noteiktajiem kritērijiem.</p>
<p>Vai dīkstāves pabalstam drīkst pieteikt darbiniekus Polijas uzņēmums, kurš Latvijā reģistrējies pastāvīgo pārstāvniecību?</p>	<p>Nerezidenta (ārvalsts komersanta) pastāvīgā pārstāvniecība Latvijā visu nodokļu likumu piemērošanai uzskatāma par atsevišķu iekšzemes nodokļu maksātāju. Tātad, ja ārvalstu uzņēmums</p>

	Latvijā reģistrējis pastāvīgo pārstāvniecību un ir darba devējs, tad tam atbilstoši MK noteikumiem ir tiesības iesniegt iesniegumu par dīkstāves pabalsta piešķiršanu darbiniekiem.
Vai pastāv jebkāda iespēja ar atpakaļejošu datumu mainīt savu atbilstību kritērijiem, kas ļauj saņemt atbalstu pie 20% ieņēmumu krituma	2019.gadā veiktie darījumi ir jāuzrāda grāmatvedībā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā to patiesajā apjomā un vērtībā atbilstoši attaisnojuma dokumentos norādītajam, nepamatoti atpakaļejoši labojumi nav pieļaujami.
Kā interpretēt deklarāciju iesniegšanu 12 mēnešu periodā? Vai attiecas tikai uz tiem uzņēmumiem, kuri nostrādājuši vismaz gadu?	Kritērijs attiecas uz uzņēmumiem, kuri nostrādājuši vismaz 12 mēnešus. Vērtē nodokļu maksātāja nodokļu deklarāciju un gada pārskatu iesniegšanu pēdējos 12 mēnešos līdz ārkārtējās situācijas pasludināšanai
Vai dīkstāves pabalstu par darbiniekiem var saņemt uzņēmums ar nodokļu parādu?	Vispirms uzņēmumam ir jānokārto saistības ar VID par nodokļu samaksas termiņa pagarinājumu. Pēc tam, kad saņemts samaksas termiņa pagarinājums, tiks vērtēta atbilstība dīkstāves pabalsta saņemšanai.
Vai uzņēmumam ir tiesības pretendēt uz dīkstāves pabalstu, ja uzņēmums pats pēc savas iniciatīvas ir izslēgts no VID pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra?	Uzņēmumam, kurš no VID PVN maksātāju reģistra izslēgts pēc paša iniciatīvas, ir tiesības iesniegt iesniegumu dīkstāves pabalsta piešķiršanai.
Vai 200 <i>euro</i> veidojas no visiem iemaksājamiem nodokļiem vai darba devēja sociālā nodokļa maksājumi?	200 <i>euro</i> veidojas no VID administrētajiem nodokļiem, arī no VSAOI
Vai eksportētāji var pieteikties uz pabalstu, ja pēdējos 6 mēnešos aprēķinātais VSAOI un IIN segts no pārmaksas?	Ja aprēķināto nodokļu apjoms nav mazāk kā 200 <i>euro</i> mēnesī, pabalstam var pieteikties. Tam, vai aprēķinātie nodokļi segti ar PVN pārmaksu, vai darba devējs tos maksājis no sava norēķinu konta, nav nozīmes.
Ieņēmumi nevis vispār, bet sakarā ar Covid-19 izplatību ir samazinājušies vismaz par 30 procentiem. Vai iesniedzējam jāraksta paskaidrojums, kādā veidā ieņēmi pazuduši, vai paskaidrojums jāpamato ar dokumentiem.	Iesniegumā ir jānorāda pamatojums par darbinieka dīkstāves iestāšanos saistībā ar apstākļiem, ko krīzes ietekmē radījis darba devējs. Pamatojumam var pievienot atbilstošus dokumentus, kas pierāda konkrēto apstākļu iestāšanos. Ja iesnieguma izskatīšanas laikā būs nepieciešami kādi papildus paskaidrojumi vai dokumenti, VID darbinieks EDS vai telefoniski sazināsies ar darba devēju. Savukārt, ja finansiālās grūtības uzņēmumam iestājušās jau pirms ārkārtas stāvokļa (piemēram, kreditori, tai skaitā VID, uzsākuši parādu piedziņu, uzsākts tiesiskās aizsardzības process), uzņēmums nevar pretendēt uz dīkstāves pabalstu.
Vai var pieteikties uz pabalstu, ja audita uzrēķins pārsniedz 3%, bet tam ir piešķirts termiņa	Nē, ja uzņēmuma darbībā pieļauti tādi pārkāpumi, kuru rezultātā papildus aprēķinātā summas pārsniedz norādīto apmēru, dīkstāves pabalstam pieteikties nevar.

pagarinājums?	
Uzņēmumam bija veikts audits, netika atzīts priekšnodoklis. Uzņēmums ir pārsūdzējis auditu tiesā. Vai tiks piešķirts pabalsts?	Sūdzības iesniegšana tiesā neaptur audita lēmuma darbību. Ja neatzītā priekšnodokļa summas apmērs pārsniedz MK noteikumos norādīto, pabalsts netiks piešķirts.
Vai dīkstāves pabalstu var saņemt darbinieks, kurš nav nostrādājis pilnus 6 mēnešus, piemēram, cilvēks, kurš ilgi bijis bezdarbnieks un strādā tikai mēnesi vai students, kurš mēnesi nostrādājis savā pirmajā darba vietā?	Dīkstāves pabalstu piešķir darbiniekam, kurš darba attiecības ir uzsācis līdz 2020.gada 1.martam un šobrīd ir dīkstāvē sakarā ar Covid-19 izplatību. Tādejādi dīkstāves pabalstu var saņemt darbinieks, kurš nav nostrādājis 6 mēnešus.
Vai pabalstu piešķirs tādām valdes locekļiem, kurām ar uzņēmumu ir noslēgts darba līgums un saskaņā ar to ir maksāta darba alga un VSAOI, IIN?	Pabalsts valdes un padomes locekļiem netiek piešķirts arī gadījumā, ja ar uzņēmumu ir noslēgts darba līgums un maksāta darba alga un algas nodokļi (IIN un VSAOI).
Vai tad, ja ar valdes locekli ir noslēgts darba līgums par darbu, kas nesaistās ar valdes locekļa pienākumiem, vispārējā kārtībā nodokļus maksājošā uzņēmumā, arī nemaksās dīkstāves pabalstu?	Par valdes un padomes locekli dīkstāves pabalsts netiek maksāts neatkarīgi no tā, kāds ir viņa pienākumu saturs.
Vai pilnvarotā persona tiek uzskatīta par amatpersonu?	Pilnvaroto personu nevar uzskatīt par amatpersonu.
Vai likvidatoram var piešķirt dīkstāves pabalstu?	Likvidatoriem dīkstāves pabalsts netiek piešķirts, jo uzņēmuma finansiālās grūtības nav saistītas ar krīzi.
Vai uz dīkstāves pabalstu var pretendēt mikrouzņēmuma darbinieks, kurš vienlaikus ir arī valdes loceklis (jo valdes loceklim automātiski pienākas arī darbinieka statuss)? Kā gadījumā, ja viņš ir vienīgais mikrouzņēmuma darbinieks un kā, ja bez viņa vēl ir citi darbinieki?	Par valdes un padomes locekli dīkstāves pabalsts netiek maksāts, neatkarīgi no tā, kādā nodokļu maksāšanas režīmā darbojas viņa uzņēmums.
Ja darbinieks no 19.marta līdz 25.martam ir slimojis un ir saņēmis slimības pabalstu, bet darba devējs vēlas iesniegt iesniegumu par dīkstāves pabalsta piešķiršanu par periodu no 14.-18.martam un no 26.-31.martam, bet EDS izmet kļūdas pazīmi, ka darbinieks uzrādīts divas reizes un nepieļauj iesnieguma iesniegšanu. Kā pareizi būtu jārikojas?	Ja ir izmaksāts slimības pabalsts, ko maksā VSAA, bet dīkstāve bija iestājusies jau 14.martā, tad EDS tabulā norāda periodu no 14.marta, bet sadaļā, kur ir pamatojums – izskaidro, par kādu periodu darbinieks saņēmis slimības pabalstu. Ja tā ir slimības nauda, ko maksā darba devējs, un tā jau ir samaksāta, tad sanāk, ka darba devējs līdz 25.martam nav piemērojis dīkstāves normas savās attiecībās ar darbinieku, un dīkstāve ir sākusies ne agrāk kā 26.martā. Šajā gadījumā dīkstāves pabalstu var pieprasīt no 26.marta.

<p>Persona strādā divās darba vietās. Viena darba vieta ir viesnīca, otra - veikals. Viesnīcā personai ir dīkstāve, apģērbu veikals arī ciet, bet viņš vēlas papildus piestrādāt uz šo laiku, piemēram, izvadāt pārtiku vai ko citu. Vai šajā gadījumā viņš varēs saņemt pabalstu, ja būs ienākumi papildus, kaut mazi, bet ienākumi?</p>	<p>Ja darbinieks vienlaikus veic saimniecisko darbību (jūsu norādītajā gadījumā izvadā pārtiku), dīkstāves pabalstu darbiniekam nepiešķir.</p>
<p>Vai dīkstāves pabalstu neatteiks darbiniekam, kuram pamatdarbs ir privātā uzņēmumā (nodokļu grāmatiņa), taču viņš ir arī darba attiecībās ar valsts iestādi, piemēram, pasniedz dažas stundas skolā kā skolotājs?</p>	<p>Pabalstu nepiešķir darbiniekiem, kuri vienlaikus ir nodarbināti valsts vai pašvaldības institūcijā vai kapitālsabiedrībā.</p>
<p>Vai dīkstāves pabalstu var saņemt darbinieks, kurš nav nostrādājis pilnus 6 mēnešus, piemēram, māmiņa, kas tikko atgriezusies no bērna kopšanas atvaļinājuma?</p>	<p>Dīkstāves pabalstu apmēru nosaka, ņemot vērā VID rīcībā esošo informāciju no mēneša vidējās bruto darba samaksas par iepriekšējo 6 mēnešu periodu pirms ārkārtas situācijas izsludināšanas. Darbiniekiem, kas pie konkrētā darba devēja ir darba attiecībās ilgāk par 6 mēnešiem, bet kādu periodā ir atradušies bezalgas atvaļinājumā, bērna kopšanas atvaļinājumā vai tiem bijusi darba nespējas lapa B, pabalsts tiks aprēķināts, atbilstoši faktiski deklarētajiem datiem. Ja faktiski nostrādāts mazāks mēnešu skaits, piemēram, četri mēneši, tad vidējo bruto darba samaksu rēķina no vidējā atalgojuma četros mēnešos.</p>
<p>Vai tiem darbiniekiem, kuriem izmaksās dīkstāves pabalstu, darba devējs drīkst kompensēt iztrūkstošo algas daļu (ja alga bijusi lielāka par 700 eiro, vai piemaksā 25 %)?</p>	<p>Jā, darba devējs drīkst kompensēt iztrūkstošo darba algu par dīkstāvi 25% apmērā. Ja alga ir bijusi lielāka par 700 eiro, tad valsts kompensē 700 eiro. Ja darba devējam ir uzkrāti līdzekļi, tad drīkst kompensēt iztrūkstošo daļu.</p>
<p>Kas tiek uzskatīts par algu, no kuras tiek rēķināti tie 75%? Vai tajā ietilpst arī honorāri vai tikai tā darba alga, no kura ir maksātas sociālās iemaksas?</p>	<p>Alga, no kuras aprēķina 75%, ir mēneša vidējā bruto darba samaksa par iepriekšējo 6 mēnešu periodu pirms ārkārtas situācijas izsludināšanas. Bruto darba alga ir mēnešalga pirms nodokļu aprēķināšanas, t.i. alga, no kuras darba devējs aprēķinājis VSAOI un IIN, un par ko iesniedzis VID pārskatu Darba devēja ziņojums. Honorārs nav bruto darba alga un no tā dīkstāves pabalstu neaprēķina.</p>